

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет іноземних мов

ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

*Тези доповідей
VII Всеукраїнської дистанційної науково-методичної конференції
з міжнародною участю
13 квітня 2023 р.*

Харків – 2023

УДК 908(5):001](477)(063)

ПЗ5

Затверджено на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 3 від 17.03.2023 р.)

Матеріали подано в авторській редакції

Організаційний комітет конференції:

С.А. Віротченко – кандидат філологічних наук, доцент (голова)

Адреса оргкомітету:

61022, м. Харків-22 , майдан Свободи, 4
Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна,
Факультет іноземних мов,
тел. (057) 707-53-43

До збірника увійшли тези доповідей, присвячені проблемам іноземної філології, освіти та виховання, методики викладання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу та Африки.

Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних, історичних спеціальностей та фахівців-міжнародників.

УДК 908(5):001](477)(063)

ПЗ

ЗМІСТ

ЛІНГВІСТИКА, ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО,
ЛІТЕРАТУРА КРАЇН СХОДУ

Бабій П. М., Лахмотова Ю. В. Китайська писемність, як невід'ємна частина розвитку культури Китаю	9
Боришполець Ю. В., Букрієнко А. О. Каліграфічні підписи Као як частина писемної культури Японії	11
Ван А. Е. Структурно-семантична модель перекладу українських назв вищих навчальних закладів китайською мовою	13
Городиська О. А., Букрієнко А. О. Особливості перекладу розмовного стилю сучасної японської мови	15
Городиська О. А. Теоретичні засоби вивчення японської звуконаслідувальної лексики	17
Єгорова А. О., Кіріяченко І. А. Особливості сленгу у китайській мові	19
Жученко А. С., Віротченко С. А. Лінгвостилістичні характеристики китайськомовних блогів про моду	20
Загороднюк Т. І., Науменко С. С. Вступ до синонімії китайської мови та її особливості	23
Іванова К. В., Науменко С. С. Евфемізми в сучасній китайській мові	25
Ісаєва А. А., Віротченко С. А. Стилістичні особливості мікроблогів	27
Коцюба О. О., Семеніст І. В. Суб'єктивізація історії в китайському "новому історичному романі" (新历史小说)	29
Колянда А. С., Науменко С. С. Фразеологізми з компонентом "часу" у китайській мові	31
Косенко А. В., Науменко С. С. Стилістичні особливості основних фразеологічних одиниць сучасної китайської мови	33

Курбатова В. Е., Науменко С. С. Історичні фразеологізми в китайській мові	35
Максимець В. О., Коцюба О. О. Використання китайських сленгізмів (数字密码) у сучасному інтернет-просторі	36
Молоток В. В., Лахмотова Ю. В. Іншомовні запозичення у сленгу китайської молоді	38
Москальов Д. П. Модус «володіння» в творі Таеко Коно «Сумісна власність»	40
Москальов Д. П., Семеніст І.В., Аністратенко Л. С. Типологія гендерних відмінностей в японській та українській мовах	42
Попазова Д. В., Лахмотова Ю. В. Концепт "щастя" в китайських прислів'ях та приказках	43
Пономаренко В. В., Лахмотова Ю. В. Лінгвістичний аналіз діалектичних груп китайської мови	45
Піхтовнікова Л. С. Реалізація соціокультури в кодах культури у художньому тексті	47
Садова С. К., Кривоніс М. І. Ченьюй: походження, особливості та переклад	49
Сінельнік О. Р. Актуальні аспекти літературної імагології в азійсько-американському дискурсі	52
Стасилович Є. С., Лахмотова Ю. В. Проблема сленгу в сучасній китайській мові	54
Смольницька О. О. Символіка пейзажу води і квітів на прикладі перекладознавчого дискурсу Ярослави Шекери	56
Титаренко Д. К., Лахмотова Ю. В. Контракція у китайській мові	59
Хвостова Я. В., Віротченко С. А. Стилістичні засоби відображення зовнішності людини у сучасному китайському дискурсі	61
Хотченко І.А. Особливості мовних запозичень в сучасній китайській мові	63

<i>Ху Жунсі, Сін Чжефу</i> Структурно-фонетичні особливості вигуків сучасної китайської мови	65
<i>Hu Rongxi, Xing Zhefu (Ху Жунсі, Сін Чжефу)</i> Linguistic means of expressing the comic in the chinese "Xiaohua": national and cultural aspect	67
<i>Цимбал С. В.</i> Продуктивні синтаксичні моделі категоричних тверджень та заперечень у сучасній китайській мові	69
<i>Цимбалова Д. А. Лахмотова Ю.В.</i> Особливості перекладу китайських фразеологізмів	71
<i>Шевченко А.О., Кіріяченко І. А.</i> Історичний розвиток та особливості пекінського діалекту	73
<i>Шеремет А. О.</i> Методи втілення кінематографічного мислення Ся Яня у п'єси "Ароматні трави на горизонті" (《芳草天涯》)	75
 ФІЛОСОФІЯ ТА КУЛЬТУРА КРАЇН СХОДУ	
<i>Долженко В. І., Огієнко К.О.</i> Cultural individuality of Chinese wedding ceremony	77
<i>Попова М. Д.</i> Визначення і трансформації естетичних категорій в культурі Китаю	79
<i>Ван В.Н., Ван І.В.</i> Міфічний китай: правда чи вигадка?	81
<i>Короваєнко П. О.</i> Кінцугі – японське мистецтво реставрації кераміки	83
<i>Коваль К. Г., Коваль А. В.</i> Вплив к-роп на вивчення корейської мови	85
<i>Коваль А. В.</i> 中国女权主义的历史 Історія фемінізму в Китаї	87
<i>Лопарева А. Е., Огієнко К.О.</i> Унікальна роль каліграфії в культурі Китаю та її відмінність від західної	89

КАЛІГРАФІЧНІ ПІДПИСИ КАО ЯК ЧАСТИНА ПИСЕМНОЇ КУЛЬТУРИ ЯПОНІЇ

Боришполець Ю. В., Бурієнко А. О.
Київський університет імені Бориса Грінченка

Писемність сучасної японської мови є, мабуть, однією із найбільш складних серед існуючих. Як відомо, у ній, паралельно із ієрогліфами, використовуються ще дві системи силабічного письма. Крім того, у сучасних текстах нерідким є використання латиниці, а також (досить рідко, але ж буває) знаків грецького алфавіту.

Ієрогліфічна писемність запозичувалась японцями, починаючи приблизно з 6 ст. н. е. Разом з ієрогліфами запозичувалась і ціла культура – мається на увазі не культура в широкому значенні, а саме культура письма і того, що з ним пов'язано: виготовлення паперу і туші, використання пензликів для письма тощо. І звичайно, запозичувались і інші явища та тенденції, характерні для китайської писемної культури.

Одним із таких явищ, досить поширеним свого часу, але не дуже відомим у нас, є підписи 花押 /као:/. Це стилізований каліграфічний підпис, або спеціальний знак, який використовується замість підпису [1, с. 138]. Као з'явилися у Китаї в період Тан, а у Японії поширилися в епоху Хейан. Після кінця епохи Едо вони використовуються все рідше, проте і досі є люди (найчастіше політики чи відомі діячі), які використовують као у якості підпису. Найголовнішою особливістю као є стилізованість: хоч там і вписано, принаймні, в теорії, ім'я певної людини, прочитати його, особливо без спеціальної підготовки, іноді буває дуже важко.

При створенні као ім'я, яке планують стилізувати (вірніше, ті ієрогліфи, що входять до його складу), записуються каліграфічно із використання одного із історичних рукописних шрифтів. Після того, у кожного із ієрогліфів відсікається певна частина, а те, що залишилось, накладається одне на одне. На Рис. 1 показано процес створення као для імені 吉兼 /Йошікане/ [2].

Традиційно, виділяють п'ять правил чи принципів складання као, кожен з яких може мати декілька підтипів [3], що разом дає каліграфу-майстру као помітний простір для творчості

Розглянемо као деяких історичних діячів Японії.

Це као Мінамомто-но Норічіка, воєначальника епохи Хейан. Повністю його ім'я записується так: 源 賴親. В принципі, навіть невідданий спостерігач може побачити у цьому забраженні елементи останнього ієрогліфа, яким записується дане ім'я: 親.

Це підпис Тайра-но Тадаморі (平 忠盛), ще одного воєначальника епохи Хейан, першого самурая, що служив безпосередньо імператору.

Перед нами као Мійоші Со:і (三好 宗滑), військового діяча епохи Воюючих царств (розвинене Середньовіччя). Як графіка, такі сам стиль в цілому відрізняються від као, розглянутих вище. Можна припустити, що нова історична епоха диктувала і нові підходи до створення као.

А це підпис одного з найвідоміших історичних діячів Японії: Токугава Ієясу (徳川 家康), засновника династії шьогунів Токугава.

Як бачимо, као – це дуже цікавий і глибокий пласт писемної культури Японії, вивчення і дослідження якого обіцяє досить цікаві результати.

Рис. 1

Створення као для імені 吉兼

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Букрієнко А. О., Комісаров К. Ю. Стилїстика японської мови. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 320 с.
2. 花押 URL: <https://www.kaoh.jp/#sec3> (дата звернення 05.04.2023).
3. 花押 URL: <https://ja.wikipedia.org/wiki/花押> (дата звернення 05.04.2023).